

E. G. Ziegenbalgs
OBSERVATIONER,

som ere giorte over Veyrliget og Vindene
i Kiøbenhavn fra Dec. 1745. til Jun. 1748,
samt korte Afhandling om slige
Observationers Nytte.

At Luften paa ethvert Sted her paa Jorden er mange og store Forandringer underkastet, er en Sag, som Erfarenhed noksom beviiser: Thi man finder, at den stundum er stille og rolig, stundum i største Bevægelse; engang varm, en anden gang kold; nu klar og reen, nu igien opfyldt med mange slags Damppe og Exhalationer, hvoraf nogle falde ned i Regn, Taage, Dug, Snee, Hagl og Rimefrost, men andre optændes og forarsage Torden og Lynild; Engang er den tungere end en anden gang; Undertiden er den prydet med de prægtige Nordlyse, med den deylige Regnbue, med Ringe om Solen og Maanen, med Skye-Soler og Skye-Maaner (Pareliis & Parafelenis); Foruden disse lade sig ogsaa andre lysende Phœnomena tilsyne udi Luften, saasom Stjerne-Stud, lysende Kugler, de saakaldede Lygte-Mænd (Ambulones) &c.

Udi det forrige Seculo begyndte adskillige Lemmer af det Florentinske, Londonske og Parisiske lærde Societeter først for Alvor at give nye agt paa ovenmeldte Forandringer i Luften og slittig at optegne deres derover giorte Observationer og Betragtninger, hvilket de ældre Tiders Physici eller Naturens Betragtere havde forsomt.

En Hollænder navnlig Drebbelius havde allerede udi det 15de Seculo opfundet et Instrument, som skulde give Luftens Kulde og Varme tilkiende og kaldes Thermometrum, og den Italienske Mathematicus Torricellius var An. 1643. saa lykkelig at blive Opfindere af

af det Instrument, som kaldes Barometrum, og tiener til at viise Luftens af og tiltagende Tunghed og Vægt. Ovenmeldte Societeter og andre lærde Mænd vare ikke allene omhyggelige for at forbedre disse slags Beyrglas, men ogsaa at finde nye Instrumenter, hvorved Luftens Fugtighed, Bindenes Force, Quantiteten af Regnvand og Sne, som aarligen falder ned, samt andre Meteorologien vedkommende Ting kunde undersøges og erfares.

Den bekiendte ypperlige Physicus Robert Boyle, en Græves af Cork 4de Son, var af det Engelske Societets Medlemmer den første, som holdt Journal eller Dage-Register over Bindenes og Beyrligets Forandringer, som foresaldt i det Engelske Clima. Hand begyndte dermed An. 1659 og indsendte sine Anmerkninger derover til Societetet, som fandt sees af Transactionerne for det Aar 1666. n. 5. Hans Exempel blev strax efterfuldt af mange lærde og fornemme Mænd paa adskillige Steder i Engelland. Og at samme Societet endnu ikke er blevet fied af saadant Arbejde, sees baade deraf, at Dage-Registere, som holdes over Binde og Beyrliget udi London, endnu indføres i Societetets Skrifter kaldede Transactions, saavelsom ogsaa af den Erindring, som bemeldte Societets Secretair og D. Med. Jacob Jurin udi Transact. for Aaret 1723. n. 379. har givet alle Elskere af de naturlige Videnskaber, at de flittigen skulde opskrive, hvorledes det hver Dag havde forholdt sig med Luftens Varme og Kulde, Bundene, o. s. f.

I det Parisiske lærde Selskab var (saavidt jeg erindrer) den ældste Cassini den første, som vaatog sig saadan Forretning. Hand begyndte 1681. at observere Beyrliget og fortiatte dette Foretagende mange Aar efter hinanden, dog uden at hans Observationer bleve indfødte udi Selskabets Skrifter. Men efterat dette berømte Selskab An. 1699. var sat paa en bedre Fod end det tilforn havde været, er det bleven til en Skik, at Meteorologiske Observationer indføres i deres aarlige Skrifter kaldede Memoires. Saaledes finder man derudi begge de la Hires, Jac. Phil. Maraldis og andres Anmerkninger over Beyrliget i Paris. I sær pleyer ogsaa den for sine ypperlige Inventioner vel bekiendte Monsr. Reaumur aarligen at fremlegge udi samme lærde Selskab

Selskab de Observationer, som hand selv med sit nye opfundne Thermometro udi Paris, og mange andre paa adskillige Steder i og uden for Frankrig have gjort.

Engellændernes og Frankosernes Flid og Ugtsonhed i denne Sag har ogsaa opmuntret Hollænderne og andre Nationer til samme Arbejde, som fandt sees af Crucqvii, Musschenbroeks, Weidlers og andres ved Trykken udfomne Observationer.

Uf hvis jeg nu hid indtil haver anført, meener jeg, kunde denne Slutning gøres, at det maa være nyttigt og nødvendigt, flittig at betragte og opskrive alle sensibiles eller mærkelige Forandringer, som forefalde i Luften, eftersom mange lærde og habiles Mænd i mange Aar efter hinanden udi denne Post have viist en utrettelig Flid og Application. Men at jeg ikke skal synes at bygge for meget paa lærde Mænds Exempler og Authoritet, saa vil jeg nu forteligen viise, hvori den egentlige Nytte af oftbemeldte Observationer bestaaer; Og dette gjør jeg i det Haab, at de af Hans Majestets Undersaatter, som ere Officere af Naturens Kundskab og finde Lyst i at betragte Verdens viise og herlige Bygning, herved blive opmuntrede til at holde Journaler over Luftens Varme og Kulde, Vindenes og Veyrligets Afveerlinger, samt hvad ellers mærkværdigt maatte forefalde i Luften, og det ey alene paa adskillige Steder her i Danmark, men ogsaa i Norge, Grønland, Island &c. og at de sende deres derover giorte Observationer til dette Kongelige lærde Societet eller paa anden Maade giøre dem bekiendte. Nyttens af saadant Arbejde bestaaer fornemmelig udi disse tre Poster:

1) Mon det ey skulde være fordeeltigt for de Mediciniske Videnskaber, dersom vi havde et eller flere hundrede Aars accurate Observationer over Luftens Varme og Kulde og øvrige Forandringer, og tillige ogsaa en tilforladelig Efterretning, om de Sygdomme, som udi samme Tiid og paa samme Steder, hvor Observationerne over Veyrliget vare giorte, aarligen blant Mennesker og Dvæg havde grasseret? Om deraf ikke saadanne Regler og Lærdomme kunde ud-
trekkes,

trekkes, som kunde være det menniskelige Kion til Nytte, det overlader jeg til kyndige og erfarne Medicos at paaskionne.

2) Det kand vel ikke af nogen negtes, at det jo var fornøyneligt og nyttigt, om vi havde rigtige Beskrivelser over Iethvert Lands physiske eller naturlige Beskaffenhed, og vi derved kunde komme til en grundigere Kundskab, end vi nu har om vor Boeligs, jeg meener Jordens sande Tilstand. Det kand vel ikke heller tages i Tvivl, at jo Heede og Frost, Vinde og Beyrligt forarsage meget til et Lands Frugtbarhed eller Ufrugtbarhed, Sundhed eller Usundhed, og giøre store Virkninger baade paa Menniskers Legemer, saavelsom ogsaa paa alle andre Ting, der fødes eller oppvøxe i et Land. Jeg tænker derfor, at enhver forstandig Læsere vil selv giøre denne Slutning, at det var nyttigt, ja endogsaa nødvendigt, at udi saadanne Bøger, som handler om et og andet Lands physiske Tilstand, om de ellers skal fortiene Navn af en fuldstændig Historia naturalis, ogsaa saadanne Observationer bleve indførte, som i nogle Aar efter hinanden med Fluïd og, saavidt som skee kunde, ved Hielp af gode Instrumenter vare giorte over Bindenes og Beyrligets Beskaffenhed udi samme Lande. Slige Esterretninger vilde uden Tvivl forhjelpe os til at domme fornøftigen om Landenes øvrige Egenskaber. Der maatte maaskee nogen falde paa de Tanker, at naar man alleneste vidste et Steds Breede eller Afstand fra Æquatore, saa kunde man deraf efter mathematisk og physisk Principia letteligen selv giøre sig en rigtig Forestilling om Stedets Heede og Kulde, &c. saa at det hverken behøvedes, at giøre Observationer, eller give nogen Beskrivelse over Luftens Egenskaber paa saadant et Sted. Men Erfarenhed viiser, at man ved blotte Fornøfts-Slutninger maae udi denne Sag gaae ligesaa usikkert til Verks, som om man efter en vis Engelsk Author (hvis Navn jeg nu ikke husker) hans Project vilde foretage sig, af Pulsens Slag i et friskt Menniskes Legeme, at udfinde Stedets Distance fra Æquatore. Ny! den alvilde Guld har indrettet sine Gierninger saaledes, at de Mennisker, som vil lære at kiende dem, maae ingen Nøye, ingen Umage, ingen Tiid spare derudi, og saa stor en Mesters Gierning er nok ogsaa saa usle Kiendere, som vi ere, deres Fluïd og Umage værd, allerhelst

da vi have dobbelt Nytte deraf, nemlig at kiende Mesterens Storhed, Herlighed og ubeskrivelige Godhed imod os, og bruge hans Stabninger til vor egen Fordeel. Mig synes, at det er ikke af Beyen, førend jeg slutter dette Nummer, at anføre den forhen berømte Robert Boyles Ord, oversatte af det Engelske Sprog, om denne samme Materie, efterdi hand var en redelig og gudfrygtig Mand, og anvendte store Penge og en utroelig Flid for at kiende Guds Gierninger i Naturen, hvortil hand ogsaa havde god Forstand og Skionsomhed. ”Intet ”Menneske, saer hand, (*) som har Tiid og Leylighed, tænke, at det ”var at drive Borne-Spill, om hand samlede saadanne slags Obser- ”vationer. I det mindste er det rosværdigere, at efterlade sig en ”Historie om den Tilstand, Luften har været udi ivore Tider, end ved ”alle Leyligheder at raabe ud: Dette er det heedeste, dette er det kol- ”deste, dette er det behageligste Beyr, jeg min Livs Tiid har følt; da ”det maaskee er gandske og aldeles falskt. Ferte slige Observationer ”ingen anden Nytte med sig, saa vilde de dog hielpes til at forfærdige ”en fuldkommen Historie over et og andet Lands Natur og Bestaf- ”fenhed. Herpaa have vi et Exempel i den lærde Skribent, som har ”givet os en naturlig Historie over Brasilien. Hand har derudi givet ”en omstændelig Efterretning om, hvad Bestaffenhed det dagligen udi ”mange Aar efter hinanden har havt udi samme Land med Beyrliget, ”hvoraf det kand sees og erfares, at Landet ikke alleneste kand beboes, ”men er ogsaa sundt og got.” Jeg er forsikret paa, at det i Særde- ”leshed vilde være en curieux Dansk og Norske Mand kiert, om de havde ”slige nøyagtige Efterretninger om deres eget Fæderneland. Og Frem- ”mede, som ikke have været i disse Lande, kunde derved blive bragte ”paa bedre Tanker, end de fleeste af dem have om det Danske og ”Norske Klima.

3) Endskjønt ingen kyndig og redelig Physicus tør love, at man ved mange Aars Observationer skulde enten finde saadanne Regler, hvorefter man altid og med Visshed kunde forud sige Beyrligets tilkommende Tilstand, eller til Navigationens, Commerciens og Alger-Dyrkningens store Fordeel erfare, at Beyret var periodisk, det er at sige.

(*) Vid. Rob. Boyles Works publish'd by Dr. Pet. Shaw. Tom. 3. pag. 36.

sige, at Veyret efter saa og saa mange Aars Forløb skulde blive det samme hvert Aar, som det havde været udi de forrige Aaringer; endskiont, siger jeg, det ey kand loves, at saa stor Nytte for det almindelige Beste kunde flyde af meteorologiske Observationer: Saa kand dog ved mange saadanne Observations Sammenligning adskillige physiske Sandheder udfindes, hvilke, hvis de ikke ere luciferæ, ere de dog luciferæ, det er, hvis de ikke berige og fylde Pungen, oplyse de dog Forstanden. Saaledes har man (at jeg herpaa skal give et og andet Exempel) ved at gjøre Forsøg med Barometro paa adskillige Steder fornummet, at Luften er lettere nær ved Æqvator eller Linien end langt fra den, saa at de Personer, som reyse fra de nordlige til de varme Lande, omfiste ikke allene en kold Luft med en varm, men ogsaa en tung og tet Luft med en lettere og tyndere. Ved at give flittig agt paa Dvægsølvets Stigen og Falden i Barometro lærer man, at her i Kiøbenhavn Luften meget selden nogen Dag igiennem beholder een og den samme Tyngde. Jeg har af mine Observationer erfattet, at Luften udi 5 Dage har saaledes forandret sig her, at den paa den første Dag har været $\frac{1}{2}$ af sin heele Vægt tungere end den femte Dag. Og efter som ved Udregning (*) kand findes, at Luften har samme første Dag, som var den 12 Jan. 1748, trykt med mere end 42240 Pund uden til paa et voksen Menneske, saa har den den 5te Dag derefter, nemlig den 16 Jan. udi samme Aar, trykt med næsten 2000 Pund mindre end den 12 Jan. Vil man have endnu et tydeligt Exempel paa den store Nytte, som flyder af meteorologiske Observationer til at forbedre Physicam eller den Videnskab, der handler om Naturens Virkninger og deres Aarsager, tør man ikkun læse den Tractat, som findes i dette Kongelige Societets Skrifters første Deel pag. 394, hvor af forudbeskrevne tilforladelige Observationer, Nordlysens sande Beskaffenhed og Egenskaber ere deriverede og fremsatte, saa at man derved ikke allene saarer en god Oplysning om dette Lyses Natur og

Ec c 2

mange

(*) Conf. Musschenbroeks Essai de Physique §. 1336. og min Tabelle over Dvægsølvets Høyde i Barometro, som findes sidst i denne Tractat. Man maa herhos merke, at det Danske Længde- og Huule-Maal nu er det samme, som det Rhinlandske, hvilket Musschenbroek har brugt. Dette melder jeg ogsaa i den Henseende, fordi Fremmede, som skrive om vort Længde-Maal, tage meget Fejl udi denne Post.

mange slags Forandringer, men forhielpes ogsaa til med Tiden at udfinde dets rette Aarsag og Oprindelse. Det er altsaa en klar Sag, at jo større Forraad man havde paa accurate Observationer, som vare giorte paa mange Steder og i mange Aar efter hinanden over Luftens Tyngde, Kulde, Hæde, Hvirvel-Vinde, Storm-Vinde og andre sædvanlige Vinde, Taage, Dug, Rimefrost, Hagl, Sne, Torden, Lyild og alle andre slags Meteoris, jo større Indsigt kunde vi derved faae udi disse Ting's naturlige Egenheder, Sammenhæng og Oprindelse, og den Part i Særdeleshed af Physica eller Natur-Videnskaben, som handler om Meteoris, kunde derved blive bragt til større Fuldkommenhed.

Hvad nu ved mine Observationer er at bemærke, da har jeg dertil betient mig af de beste Benx-Glas, jeg har kundet faae. Mit Thermometrum er fyldt med Dvægsolv, og er indrettet efter den Maade, som den berømte Fahrenheit udi førstningen af dette Seculo har opfundet. Det har udi den Tid, jeg har benyttet mig deraf, hængt udi et Vindue, som vender mod Vesten til Norden, paa en Saal, hvor ingen Jid eller Varme har været. Fra den 12 Dec. 1745. til den 21 Martii 1746. har bemeldte Vindue været tilluft, men fra sidstbemeldte Tid af har jeg altid aabnet Vinduet og givet mit Thermometrum saa megen frie Luft, som var mueligt, førend jeg observerte og opskrev Dvægsolvets Høyde. Den 32te Grad udi dette Instrument betegner ongefær saadan Kulde, hvorved ferskt Vand, naar det staaer paa ligesaa koldt et Sted som Thermometrum, begynder at fryse. Jo dybere Dvægsolvets synker under den 32te Grad, jo stærkere tiltager Frostens, men jo høyere det stiger over bemeldte Grad, jo varmere bliver det i Benxet. Videre Efterretning om dette Fahrenheitiske Thermometro, kand faaes af Boerhaves Elementa Chemiæ Lips. 1732. Tom. I. hist og her udi den Artikel de igne, Musschenbroeks Essai de Physique pag. 462. og Tentamina Academiae del Cimento pag. 10. sq. Det Barometrum, som jeg har brugt, er af det simple og til Observationer bekvemmeligste slags, og bestaaer af et uboyet Glas-Rør og en Træ-Casse, som indeholder det overflødige Dvægsolv. Rørets Huulhed holder henimod $\frac{3}{8}$ af en Dansk Tomme, og Cassen

Casten $3\frac{1}{2}$ Tomme i Diameter. Rørets Længde er inddeelt efter Engellske Tommer og Linier eller tiende Deele af en Tomme. Observationerne paa bemeldte Instrumenter ere tagne ofte om Dagen, men i sær mellem Kl. 7 og 8 om Formiddagen, og om Aftenen mellem Kl. 9 og 10.

Efter som Bindene forarsage de største og fleeste Forandringer i vor Luft, saa vil jeg fornemmeligen handle om dem og viise, hvad Connexion de udi de Aaringer 1746, 1747. indtil May Maaned 1748. have havt med de mange slags Omverlinger, som vor Kiøbenhavnske Luft har været underkastet.

Det er ikke at tvile paa, at dersom Luften altid var stille og rolig, vilde der ikke forefalde nogen besynderlig Irregularitet og Uorden i Veyrligets Forandringer; Thi Kulde og Heede kunde ordentligen tage af og til, ligesom Solen nærmede sig til os eller gik længere bort fra os, og ligesom den var høyt over eller dybt under vor Horizont og Dampene havde deres visse Tiid til at stige op og falde ned igien, som ogsaa undertiden kand sees at skee udi stille og klare Sommer-Dage.

Man seer altsaa heraf, at den store Ustadihed og de hastige og uformodentlige Forandringer, som forefalde i Veyrliget, kommer af Bindene, som blæse nu fra en, nu fra en anden Kant, og nogle bringe os Frost og Kulde, andre Tøe-Veyr og Varme, nogle gjøre Luften tung, andre let, nogle jage de overflødige fugtige Dampene bort, som findes i vor Luft, og forskaffe os klart Veyr, andre føre Regn, Sneer, Taage og andre Exhalationer med sig.

Jeg har ved mine Journalers Giennemlæsning fundet, at alle slags Vinde, saavel Nordlige og Østlige, som Sydlige og Vestlige føre Regn, Taage, Hagl og Sneer med sig, og at dette kand skee, er ogsaa klart deraf, fordi udi alle Lande, som ikke ere alt for sandige, opstige fugtige Dampene, som blive til Regn-Sneer eller Hagl-Skyer, og kand med en paa kommende Vind eller Bevægelse i Luften transporteres til et andet Sted; Desuden skeer det ofte, at Skyer, som med en eller anden Vind ere førte hen til et Sted, drives med en anden Vind der-

fra tilbage igien til et andet Sted; Saaledes hændte det sig, for Exempel, udi Aaret 1746 i Januarii Maaned, at vi i en Dags Tiid fik megen Regn med Nord-Ost Bind, efterat Syd-Vesten Bind havde blæst 8te Dage tilforn og bragt mange Skyer med sig, men de efterfølgende Dage, da Nord-Osten Bind holdt ved, havde vi klart Veyr. Dog har jeg fundet stor Uliighed hos Bindene i Henseende til Regn-og Snees-Skyer; thi udi de halvtredie Aar, jeg her i Kiøbenhavn har givet agt paa dem, har jeg fornummet, at Vest og Sonden Bind tillige med de Vinde, som ere imellem dem, have bragt os langt meere Regn, Taage og Sne til, end nogen af de andre, saa at den heele Kant mellem Vesten og Sonden har været ligesom et Reservoir, hvorfra vort Land har faaet den største Portion Vand, og som har været saa overflødig forsynet, at vi sielden have faaet klart Veyr, saalænge disse Vinde have havt Raade-Rum. Derimod have de østlige og nordlige Vinde ikke været saa fugtige, men de have jevnligst bortjaget de Skyer, som vare os tilførte fra Sonden eller Vesten, og naar de bleve ved nogle Dage at blæse, slog det ikke fejl, at vi jo fik reen og klar Luft.

Med sydlige og vestlige Vinde have vi næsten altid faaet mildt og varmt Veyr, og det har været dem allene, som tillige med Solens Barme have gjort Ende paa Vinterens Kulde. Derimod have de andre Vinde bragt os Frost og kold Luft. Den stærkeste Frost, vi havde Anno 1746 og 1747, kom udi Martii Maaned med Nord-Ost Bind, og Dvægsølvet i Thermometro stod den ene gang, som var den 4 Martii 1746, paa 22 Grader, og den anden gang, som var den 1 Martii 1747, paa $14\frac{1}{2}$ Grad. Hvis Thermometrum havde hængt i fri og aaben Luft den 4 Martii 1746, havde Dvægsølvet uden Tvivl ogsaa været sunket saa dybt som den 1 Martii 1747, thi førend Bindvet blev aabnet den 1 Martii 1747, stod Dvægsølvet ligeledes paa den 22de Grad, og sank først til $14\frac{1}{2}$ Grad, efterat Thermometrum havde en kort Tiid været i aaben Luft. Udi Aaret 1748, den 25 og 26 Febr. stod Dvægsølvet paa 18 Grad. med en Ost-Nord-Ost Bind, og den 5 Martii paa $11\frac{1}{2}$, den 6. paa 12. og den 7. paa 13 Grad. med Norden Bind. Disse have været de koldeste Dage, medens jeg har observeret Veyrliget. Udi disse to sidst-bemeldte Maaneder var Sundet lagt til, saa at Isen kunde bære Beste og Vogn.

I disse

I disse Aaringer have de sydlige og vestlige Vinde blæst næsten lige saa mange Dage, som alle de andre tilsammen. For Resten har jeg ikke fundet, at nogen Vind har havt sin egen Maaned at regiere udi; thi de have alle uden Forskiel blæst baade Sommer og Vinter, Foraar og Efterhøst.

Udi Aaret 1746. havde vi to gange en meget stærk Storm med vestlig Vind, som satte vor Frue Spiir i stor Bevægelse, nemlig den 13 Oct. om Formiddagen og den 20 Dec. fra Kl. 12 om Natten til om Morgenen Kl. 8. Vi havde ogsaa haardt Storm-Veyr med Vest og Syd-Vest Vind den 22. 23 og 25 Dec. som begyndte om Aftenen og vedvarede Natten igiennem, men disse Storme kom ikke mod de første. An. 1747. havde vi ogsaa to saadanne forskreffelige Storme, med vestlig Vind, som udi det forrige Aar, nemlig den 3 Dec. om Formiddagen og den 13. Ejusd. om Natten og Formiddagen. Imedens disse Storme stode paa, bevægede Fløylene sig frem og tilbage fra NW til SW, men for og efter Stormen var Vinden vestlig. An. 1748. den 8 Martii havde vi ogsaa en temmelig stærk Blæst af Sønden med Sneefog. Østen-Vind og Østen til Sønden have ogsaa blæst to gange og Nord-V. st. tiere meget stærkt i disse Aaringer, men dog ikke nær med saadan Hestighed, som de forhen bemeldte Vinde.

Vindene mellem Sønden og Vesten giøre gemeenligen vor Luft let; thi man finder, at naar de blæse over vor Horizont, Dvægsølvbet i Barometro synker. Det har meget stelden staaet over 29 Tommer 9 Linier med disse Vinde, og udi de 29 Maaneder, jeg har giort disse Observationer, nemlig fra 1746. at regne, er Dvægsølvbet hver Maaned sunket til 29 Tom. $5\frac{1}{2}$ Lin. og derunder med bemeldte Vinde, to gange har det staaet paa 29 Tom., engang paa 28 Tom. $9\frac{1}{2}$ Lin. og engang paa 28 Tom. $8\frac{1}{4}$ Lin. Engana er det steget $6\frac{1}{4}$ Lin. udi klart og stille Veyr med Sønden og Vesten Vind, men ellers er det ikke nogen Tid steget over 4 Linier, og dersom bemeldte Vinde bleve ved at blæse, faldt Dvægsølvbet ned igjen. De nordlige og østlige Vinde derimod giøre vor Luft tung, og det saa meget meere, som de blæse længe til; For Exempel i Jan. Maaned 1746. steeg Dvægsølvbet i 7 Dage fra 29 Tom. 4 Lin. til 30 Tom. $7\frac{1}{4}$ Lin. med NO, NW og SO udi klart Veyr, og høyere

høyere er Dvægsølvbet i disse Aaringer ikke kommet, og følgerig har Luften ikke heller været tungere. Undertiden er ogsaa Dvægsølvbet faldet med disse Vinde, helst med Syd-Ost, men meget rart over 3 à 4 Linier, og ellers har det gemeenligen staaet over 30 Tom. naar vi have havt en Vind af Nord-Vest, Nord og Osten, eller der imellem, og efterat Dvægsølvbet, medens disse Vinde blæste, var faldet, steg det igien, hvis de bleve ved at blæse.

Den heele Forskiel, som i disse Aaringer har været imellem Dvægsølvbets største og mindste Høyde i Barometro, er næsten 2 Tom., som er omtrent $\frac{1}{7}$ af dets største Høyde nemlig 30 Tom. $7\frac{1}{4}$ Lin.: Den 14 Dec. 1745. faldt Dvægsølvbet $1\frac{1}{2}$ Linie i to Timer, større Forandring udi saa kort en Tiid har jeg ikke fornummet.

I den Tiid, jeg har observeret, har det haglet i Jan., Febr., Mart., April, May, Jun. og Novemb., og det meest udi Febr., April og Novemb., saavel med østlige og nordlige, som vestlige og sydlige Vinde, saa vel om Natten som om Dagen.

An. 1746. havde vi Nordlys den 25 Martii, den 12 April, den 4. og 25 Aug., den 19 Oct. og den 17 Nov. og An. 1747. den 16 Martii, den 4 May, den 10 Sept. An. 1748. den 27 Febr.

Jeg vil nu slutte denne Tractat med efterfølgende Tabele, som viiser i hvad Veyr og med hvilke Vinde Dvægsølvbet i Barometro har staaet højest og lavest hver Maaned. Ligeledes sees derudi ved et Øyeblik Forskiellen imellem Dvægsølvbets mindste og største Høyde for hver Maaned.

Aar 1746.

	Tom.	Lin.	
Jan. den 13.	- - - 30.	$7\frac{1}{4}$.	Binden havde været NW. tilforn, nu stille og Luften fuld af Skyer.
den 6.	- - - 29.	4.	SW. Regn-Veyr.
		I. $3\frac{1}{4}$.	

Aar